

SLOBOMIR P UNIVERZITET

SLOBOMIR P UNIVERSITY

JELENA STOKIĆ

DIPLOMSKI RAD

TEMA : POSTUPK UREĐENJA MEĐE

Doboj , mart 2009.

Mentor :
prof . dr Radomir Lukić

SADRŽAJ :

I DIO

1) Međa	2
2) Uređenje međe	3
3) Opšta učenja o vanparničnom postupku.....	4-6
4) Pravni izvori.....	7-10

II DIO

1) Pokretanje postupka uređenja međe.....	11-12
2) Ročište	13-14
3) Načini uređenja međe	
I Uređenje međe po jačem pravu.....	15-16
II Uređenje međe po poslednjem mirnom posjedu.....	16-17
III Uređenje međe po pravičnosti.....	18-19
IV Uređenje međe po katastarskim planovima.....	20-21
4) Rješenje o uređenju međe.....	22-24
5) Pravni lijekovi.....	25
6) Novine u odnosu na ranije propise	26-28
7) Postupak uređenja međe u odredbama ZVP-u.....	28-31
8) Zaključak	32-33

III DIO

OBRASCI ZA PRAKTIČNU PRIMJENU

1) Prijedlog uređenja međe	35-36
2) Zapisnik sa ročišta	37-39
3) Žalba na rješenje	40
4) Literatura korištena	41

I DIO

1.POJAM MEĐE

Međa predstavlja zajedničku granicu (liniju) koja razdvaja susjedne zemljišne parcele različitih vlasnika. Međa je zamišljena linija do koje se proteže vlasnikova pravna vlast na nekretnini.

Nekretnina predstavlja česticu zemljišne površine , zajedno sa svim što je sa zemljištem trajno spojeno na površini ili ispod nje , ako zakonom nije drugačije određeno.

U principu svaki vlasnik zemljišta , dužan je da omedji svoje parcele posebnim međašnim znacima (koje se nazivaju međasne belege) . Poželjno je da međašne belege imaju trajni karakter , tj. da su otporne na razna oštećenja nebitno da li od strane čovjeka , živih bića , raznih atmosferskih neprilika i dr. , tako da nisu sklone pomjeranju pod uticajem navedenih faktora .

Međašne belege se obično postavljaju na prelomima međašnih linija. Budući da je zemljište podjeljeno na čestice koje su u vlasništvu različitih osoba , neminovno je da će tokom vremena u određenim trenucima dolaziti do preklapanja i kolizije prava vlasnika susjednih nekretnina.

Zemljišna čestica dio je površine zemljine kore , koji je geometrijski određen i koji ima specifičnu oznaku , to je razlog zbog koga se razlikuje od ostalog zemljišta.

Zemljište koje je u katastru zemljišta označeno sa posebnim brojem i nazivom za katastarsku opštinu u kojoj leže katastarska je čestica .

Vođenje katastarskih zemljišta je djelatnost državne uprave . Katastarska čestica ili parcela , dio je zemljišne površine koja je određena svojim položajem , oblikom i površinom, ima svoju namjenu i način korištenja i označena je posebnim brojem u katastarskoj opštini kojoj pripada .

2. UREĐENJE MEĐE

Uređenje međe je pravna ustanova koju je čak poznavalo i rimsko pravo. Uređenje međe u rimskom pravu bio je jedan od vidova pravne zaštite zemljišnog vlasništva u susjednim odnosima.

Sličnost sa sadašnjim postupkom uređenja međe u rimskom pravu odvijalo se podizanjem tužbe *Actio finium regundorum*, a što u prevodu znači tužba za rješavanje sporova o granici (*finis*) poljskih zemljišta.

Rimljani su uredili granicu (među) tako što je granica od pet stopa zajednička za oba susjeda, a u tom postupku koji se ubrajao u diobne parnice, utvrđivala bi se granica, uz vlast sudije da u tu svrhu vrši potrebne ispravke i oduzimanja zemlje putem adjudikacije i kondemnacije. *1

Uređenje međe jedno je od važnijih pitanja u našem pravu kada se radi o nepokretnosti. Ono može biti od važnosti za nepokretnost, bilo zbog prodaje, radi izgradnje objekta ili čisto radi susjednih tkz. komšijskih odnosa. U našem pravu i kod sudova u Republici Srpskoj, visok je broj postupaka pokrenutih radi uređenja međe.

Ovaj postupak iako se čini jednostavan i beskomplicovan ipak nije u prirodi i praksi takav. Vrlo je komplikovan i razlog mnogih nesuglasica između susjeda, kako verbalnih nerijetko je prožet i fizičkim sukobima koji se često završavaju smrtnim ishodom i to kako između susjeda tako i susjeda koji su u bliskom srodstvu. To je i jedan od razloga zbog kojih bi trebalo sa hitnošću postupati u ovakvim vrstama postupka.

Postupak uređenja međe ne rješava se u upravnom postupku pred nadležnim organom odnosno katastrom radi parcelacije i preparcelacije ili drugih promjena na nepokretnosti, već spornu granicu utvrđuje sud u vanparničnom postupku i to kada su međni znaci uništeni, oštećeni ili pomjereni, a susjedi sporazumno ne mogu da utvrde granicu.

U ovom vanparničnom postupku dakle nisu sporni međusobni imovinski odnosi u smislu koje vlasnik ili korisnik susjednih parcela , već se samo sa sigurnošću ne može utvrditi međa između tih parcela .

Ukoliko postoji neslaganje između onoga što je upisano u javnim knjigama i ispravama o sticanju svojine to se utvrđuje u drugom postupku , i to prvo upravnom kod samog organa koji vodi knjige , a ukoliko su način sticanja i veličina sporni to se rješava u parničnom postupku .

3. OPŠTA UČENJA O VANPARNIČNOM POSTUPKU

3.1 Vrste vanparničnih postupaka

Vanparnični postupak je dio građanskog postupka . Sam građanski postupak sastoji iz tri posebna postupka :

- a)parničnog ,
- b) vanparničnog i
- c) izvršnog.

Česta definicija vanparničnog postupka je negativna , odnosno ne govori se ono što jest vanparnični postupak već naprotiv ono što nije, pa tako u vanparnični postupak ubraja se postupak koji nije parnični.Ponekad se vanparnični postupak naziva i nesporni postupak.

Poznato je da parnični postupak pruža pravnu zaštitu ugroženim ili povrijeđenim subjektivnim pravima , u čemu i jeste ona najznačajnina razlika u odnosu na vanparnični postupak kojim se uređuju oni pravni odnosi gdje je spor odsutan i gdje nema ugrožavanja prava.

Naime, u vanparničnom postupku pravni odnosi se moraju urediti sudskim putem , jer među strankama nema saglasnosti o načinu njihovog uređenja. Rukovodeći se svojim potrebama svaki pravni poredak određuje obim i vrste vanparničnih stvari . Čak u teoriji postoje mišljenja da bi trebalo izvršiti razgraničenje na tzv. prave i neprave vanparnične stvari.

Međutim dok je parnični postupak jedinstven kao postupak sa stalno određenim predmetom i ciljem u kome postoje dvije različite strane sa suprotnim interesima , vanparnični postupak je mnogo složeniji i raznovrsniji. Naime postoje mnogi vanparnični postupci koji se međusobno toliko razlikuju da im je vrlo teško naći šta je to zajedničko za njih što ih svrstava pod jedinstven pojam ovog postupka. Zbog te heterogenosti , nesumnjiv je stav nekih teoretičara da je određivanje pojma i predmeta vanparničnog postupka jedno od najspornijih pitanja nauke građansko procesnog prava .

Tako u prave vanparnične stvari spadaju one o kojima sud raspravlja te uređuje pravne odnose o kojima ne postoji suprotnost interesa učesnika , a ako sud odlučuje o suprostavljenim pravnim interesima onda je riječ o nepravim vanparničnim stvarima .

U našem pravu , ima osnova za ovakvu vrstu klasifikacije .

1)Prave vanparnične stvari su npr:

- oduzimanje i vraćanje poslovne sposobnosti
 - zadržavanje u zdravstvenoj organizaciji
 - proglašenje nestalih lica umrlim i dokazivanje smrti,
 - produženje i prestanak roditeljskog prava ,
 - davanje dozvole za zaključenje braka,
 - raspravljanje zaostavštine,
 - sastavljanje i ovjerenje sadržine isprave,
 - čuvanje isprave,
 - sudski depozit i
 - poništenje isprava.
-

2) Neprave vanparnične stvari su npr:

- određivanje naknade za eksproprisane nepokretnosti
- upravljanje i korištenje zajedničkim stvarima,
- dioba stvari u suvlasništvu i
- uređenje međe .

Zakon o vanparničnom postupku SRBiH , izvršio je zakonsku klasifikaciju vanparničnih postupaka a ne vanparničnih stvari i to u sledeće grupe :

- 1) Uređenje ličnih stanja
- 2) Uređenje porodičnih odnosa
- 3) Uređenje imovinskih odnosa
- 4) Uređenje drugih vanparničnih stvari *2.

Može se desiti da u jednoj pravnoj stvari sud vodi parnični postupak , iako je trebalo primjeniti pravila vanparničnog postupka . Ovakav slučaj u praksi regulisan je u članu 19. Zakona o parničnom postupku gdje je određeno postupanje parničnog suda u slučaju da dođe do ovakvog stanja . Parnični sud do donošenja odluke o glavnoj stvari , rješenjem će obustaviti parnični postupak ako utvrdi da bi predmetni postupak trebalo sprovesti po pravilima vanparničnog postupka , po pravosnažnosti rješenja postupak će se nastaviti pred vanparničnim sudom koji je nadležan u konkretnoj stvari.

Radnje koje je sproveo parnični sud nisu bez važnosti kao ni odluke koje je donio , obzirom da parnični postupak sa formalnog aspekta pruža veću garanciju za njihovu pravilnost i zakonitost od vanparničnog postupka. Naime , u članu 15 Zakona o vanparničnom postupku regulisan je obrnut slučaj , tako da ako se utvrdi da bi postupak trebalo provesti po parničnoj a ne vanparničnoj proceduri , onda dolazi do obustavljanja vanparničnog postupka .

4. PRAVNI IZVORI

Kada je u bivšoj SFRJ definitivno došlo do utvrđenja ustavnog principa , po kome su republike i autonomne pokrajine nadležne za donošenje procesnih zakona za ona područja u kojima svojim zakonima uređuju materijalno – pravne odnose , pa je došlo do napuštanja cilja da se saveznim zakonom zamjene pravna pravila u mnogim stvarima zastarjelog i teško prilagodljivog Zakona o sudskom vanparničnom postupku od 24.07.1934. god. i Uvodnog zakona za taj zakon. Takva situacija dovela je do donošenja zakona o vanparničnom postupku u svim republikama i pokrajinama , sem u SR Hrvatskoj .

Zakon o vanparničnom postupku bivše SR BiH donesen je 1989., pretendovao je da popuni relativnu prazninu u ovoj značajnoj oblasti nastojao je da se oslobodi praktikantskog kazuizma i pragmatičkih slabosti i da što cjelovitije i sveobuhvatnije uredi ovu bogatu i raznovrsnu materiju *3.

Imajući u vidu da do danas ni Republika Srpska niti Federacija Bosna i Hercegovina još nisu zakonski regulisali vanparnični postupak, tako da se taj zakoni dalje primjenjuje u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Inače , prijedlozi za uređenje međa su u sudskoj praksi veoma česti i iako se ti postupci ne smatraju pravno komplikovanim i često se nepravredno bagateliziraju.

Bitno je navesti i sličnost koja postoji između uređenja medje i smetanja posjeda , tako da između ova dva instituta ima dosta sličnosti a i međusobne razlike. U svakom konkretnom slučaju potreban je suptilan pristup kako bi se sa sigurnošću odredilo da li je potrebno voditi jedan ili drugi postupak.

Međašni objekti , inače imaju samostalnu faktičku i pravnu egzistenciju i na njima je moguće izvršiti čin smetanja posjeda i zbog toga tražiti posjedovnu zaštitu*4.

3) Rasprave iz građanskog i poslovnog prava, prof.dr Duško Medić , Banja Luka 2007. str 253

4)Rasprave iz građanskog i poslovnog prava , prof.dr Duško Medić , Banja Luka 2007. str 254

Postupak za uređenje međe , uređen starim pravilima često se sprovodi kod ostavinskih sudova u ruralnim područjima. Stara pravila su predviđala situaciju u kojoj su međašni znaci između dva zemljišta toliko poremećeni da se međa i ne raspoznaje , a vlasnici zemljišta ne mogu da se slože gdje da se ti znaci postave .

Da li se radi o granici između susjednih zemljišta ili o zauzeću zemljišta koje se mjerenjem može i površinski tačno odrediti , faktičko je pitanje u svakom konkretnom slučaju.

Prema austrijskom građanskom zakoniku (a.g.z. ili o.g.z.) koji je stupio na snagu u austrijsko –njemačkim zemljama 01.januara 1812 godine , uređenje međe vršilo se po paragrafu 850 i 851 , i to na sledeći način :

„Ako su granični biljezi dva zemljišta usled makakvih okolnosti tako povrijeđeni da bi se mogli sasvim neprepoznati ili ako su granice odista neprimetljive ili sporne ima svaki od susjeda pravo zahtjevati obnavljanje ili ispravljanje granice . U tu svrhu pozvaće se susjedi na raspravu u vanparničnom postupku sa napomenom da će i pored izostanka pozvanog granica biti određena i obilježena . „

Nadalje u paragrafu 851 pobliže se određuje sam način uređenja međe i rješava spor tako da :

“ Ako su granice odista postale neprimetljive ili sporne odredit će se one prema posljednjem mirnom stanju posjeda . Ako se ovo ne može utvrditi , podijelit će sud spornu površinu po pravičnom nahodjenju „.

Dalji paragrafi, 852 određuje sredstva dokazivanja u postupku uređenja međe , gdje stoji da su izmjer i opis , te javne knjige , kao i one isprave koje su u vezi sa tim , a u krajnjem slučaju izjave svjedoka i mišljenje izrečeno od strane vještaka pošto su razgledali mjesto valjani dokazi.

Ovim zakonom u članu 853 obrađeni su i troškovi postupka , gdje stoji da ih snose susjedi po mjeri svojih graničnih linija , u slučaju da se pokaže da uređenje nije bilo potrebno , troškove snosi predlagač.

Ako je postupak prouzrokovan smetanjem mirnog posjeda , sud u tom slučaju može u potpunosti ili djelimično nametnuti stranci koja je prouzrokovala spor. *5

Prema zakonu o sudskom vanparničnom postupku za Kraljevinu Jugoslaviju od 24. jula 1934 godine , u paragrafu 280 koji preuzima rješenje iz O.g.z.-a , kao novina samo se unosi vrijednosna granica za spornu međašnu površinu do 500 dinara i iznad toga , sto glasi :

„ Dokaz jačeg prava na međašnoj površini čija prometna vrednost prelazi 500 dinara dopuštena je samo u postupku uređenja međe.

- 1) Ako prometna vrednost sporne površine prelazi 500 dinara , dopušten je dokaz jačeg prava u postupku uređenja međe samo ako stranke na to pristanu
- 2) U svim slučajevima utvrdiće se međa ukoliko nije dokazano jače pravo , prema posljednjem mirnom posjedu , a ako se taj posjed utvrditi ne može , de li će se sporna međašna površina po pravičnoj ocjeni suda.Ukoliko se ne radi o slučajevima iz stava 1 i 2 , slobodno je svakoj stranci ostvarivati svoje pravo putem parnice., ali to najdalje za tri mjeseca od dana pravosnažnosti odluke donesene u postupku uređenja međe .*6

Ovaj Zakon o sudskom vanparničnom postupku iz 1934 godine , posle 1945 godine , primjenjivao se kao pravni izvor za pravna pravila , a sve do donošenja novog Zakona o vanparničnom postupku iz 1989 godine.

Takodjer važno je napomenuti da je 25.novembra 2008.god. donijet Zakon o stvarnim pravima , a koji stupa na snagu 01. jula 2009 god., te isti sadrži odredbe o međi i to članovi 69 i 70 .

Zakon o stvarnim pravima (Službeni glasnik br.124 od 27.12.2008.)

član 69 stav 1) „ Ako su međaški znakovi između dvije nepokretnosti zbog bilo kakvih okolnosti toliko oštećeni da bi se modlo dogoditi da se međe neće moći raspoznati , ili ako se međe više neraspoznaju , ili su sporni onda svaki od susjeda ima pravo da zahtjeva da sud u vanparničnom postupku (postupku uređenja međe) obnovi ili ispravi među.

Stav 2) Sud će na licu mjesta označiti među međaškim zmacima i obnovizi ili ispraviti među prema sporazumu susjeda čija je međa u pitanju , a ako ne bude postignut sporazum , prema posljednjoj mirnoj državini , a u slučaju da ga ne uspije utvrditi , po pravičnosti.

Stav3) Međa na građevinskom zemljištu uređuje se u skladu sa prostornoplanskom dokumentacijom u sudskom vanparničnom postupku .

Stav4) Od trenutka kada je sud među označio međaškim znakovima smatra se da postoji svojina do te međe , a ko tvrdi suprotno , treba to da dokaže .

Stav5) Nakon što je sud u postupku uređenja međe obnovio ili ispravio među, svako može u parnici dokazivati svojinu i zahtjevati da se u skladi stim označi međa .

Stav 6) Susjed vkoji je učestvovao u postupku uređenja međe ne može zahtjevati zaštitu nakon što prođe rok od šest mjeseci od dana pravosnažnosti odluke donesene u postupku uređenja međe.

Za razliku što kod nas Zakon o stvarnim pravima tek treba da stupi na snagu , susjedna nam država Hrvatska već duže primjenjuje skoro istog teksta zakon nazvan Zkon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima . Taj zakon u Hrvatskoj stupio je na snagu 1.januara 1997.

U ovom a i u našem Zkonu o stvarnim pravima kroz odredbe regulisana su susjedna prava , koja nisu neka samostalna prava već proizilaze iz prava vlasništva . Susjedna prava ne mijenjaju sadržaj prava vlasništva , već stvaraju samo odnos ravnoteže između pravnih vlasti većeg broja subjekata .

Kao jedno od tih susjednih prava u našem pravnom poretku jeste i međa.

Pored Zakona o vanparničnom postupku ,supsidijarno se primjenjuju i pravila Zakona o parničnom postupku jer sam vanparnični zakon upućuje na shodnu primjenu pravila ZPP-a u vanparničnim stvarima.

II DIO

1. POKRETANJE POSTUPKA

Postupak za uređenje međe pokreće se prijedlogom , postupak je dvostranački i kontenciozan. Strane u postupku nazivaju se predlagač a suprotna strana protivnik predlagača.

U postupku uređenja međe sud uređuje zemlju između susjednih nepokretnosti i to kada su međašni znaci uništeni , oštećeni ili pomjereni *7.

Ako su međašni znaci vidljivi ne može se tražiti uređenje međa , te stoga prijedlog za provođenje takvog postupka treba odbiti. Po odredbama vanparničnog postupka nije dozvoljeno uređivanje međe između parcela istog sopstvenika odnosno korisnika.

Postupak uređenja međe vodi se kada susjedi ne mogu sporazumno da utvrde granicu. Aktivno legitimisano lice da podnese ovaj prijedlog pored vlasnika je i posjednik nekretnine, te kada je to zakonom određeno i ovlašćeni organ (npr. ovlašćeni organ bi bio nadležni pravobranilac u određenim postupcima kada je nepokretnost u drzavnoj svojini a kada je granica sporna.)

Nadležan je sud na čijoj teritoriji se nalazi predmetna nekretnina (forum rei sitae). U slučaju da je određena nekretnina na teritoriji gdje je nadležnost u moguća kod više sudova , tada je nadležan svaki od tih sudova , i sama nadležnost u takvim situacijama zavisi od odluke podnosioca prijedloga. Samo , predajom prjedloga određenom sudu pravo izbora nadležnosti prestaje.

Prijedlog mora da sadrži sve one elemente koje ima svaki podnesak koji se podnosi sudu . To su najprije označavanje suda , osnovne podatke o strankama o njihovim zastupnicima ili punomoćnicima ako ih imaju , predmet , sadržaj ,izjava podnosioca te potpis podnositelja.

6) Advokatura (pravna praksa , teorija , problem ljudskih prava) Banja Luka 200 , str.3

7) Član 168. Zakona o vanparničnom postupku

Prijedlog za uređenje međe treba da sadrži podatke o vlasnicima (suvlasnicima) , odnosno posjednicima (suposjednicima) susjednih parcela , zemljišnim česticama između kojih se međa uređuje sa oznakama tih parcela iz zemljišnih i katastarskih knjiga , zatim razloge iz kojih se postupak pokreće kao i vrijednost sporne površine. Mjesna nadležnost suda zasniva se po mjestu na čijem se području nalaze predmetne nepokretnosti , a ako su one kojim slučajem na teritoriji više sudova , nadležan je svaki od tih sudova. Ako je vanparničnom sudu podnesena tužba radi rješavanja spora koji se tiče međa, sa njom će se postupiti kao sa prijedlogom kojim je pokrenut vanparnični postupak jer je za uređenje međe izričito predviđen vanparnični put pravne zaštite.

Ukoliko se u prijedlog navede da je susjed zauzeo dio predlagačeve parcele , pa se traži zaštita posjeda ili vraćanje dijela nekretnine , u tom slučaju vanparnični sud ne bi bio nadležan za postupanje*8.

U slučaju da jedna strana u postupku otuđi nekretninu , to ne sprečava dovršenje postupka , a stjecatelj nekretnina može uz pristanak stranaka stupiti u postupak umjesto te stranke .

Događa se da se pokrene parnični postupak oko prava svojine ili nekog drugog stvarnog prava na zemljištu , a da se u suštini radi o zahtjevu za utvrđivanje granice između susjednih parcela , te da su stranke saglasne da im za ubuduće bude ona granica kako to sud uz pomoć vještaka geometra utvrdi na licu mjesta.

U tom slučaju sud obustavlja parnični postupak i predmet dostavlja nadležnom vanparničnom sudu .

Pri tome se vodi računa da vrijednost spora ne prelazi vrijednost maličnih postupaka . U sudskoj praksi , često dolazi do prožimanja postupka uređenja međe i smetanja posjeda . Tako da često , dolazi do saznanja da nije u pitanju smetanje posjeda već postupak uređenja međe , gdje dolazi do obustavljanja parničnog a postupak se nastavlja po vanparničnim pravilima. Sud o ovome donosi rješenje .

Može se dogoditi da su sporne međe između više graničnih nepokretnosti , jer se jedna nepokretnost može graničiti sa više njih . U tom slučaju može da dođe do subjektivne kumulacije u jednoj , drugoj ili na obadvije stranačke uloge.

8) Priručnik za praktičnu primenu Zakona o vanparničnom postupku , V.Ristić i M.Ristić , Beograd 1998, str 38

2. ROČIŠTE

Nakon prijema prijedloga , po pravilu određuje se ročište u zgradi suda a radi pokušaja sporazuma o uređenju međe, iako zakon neobavezuje sud da po prijemu prijedloga zakaže ročište , sud će po pravilu ovo ročište odrediti.

U postupku uređenja međe sud može ali i ne mora , zakazati ročište za sporazumni pokušaj uređenja međe sa pozvanim učesnicima . Ako je vidno iz samog prijedloga , da je sporazumno uređenje međe pokusano ali nije uspjelo ili su odnosi učesnika poremećeni do te mjere da je sporazum nemoguć (na primjer namjerno pomjeranje međašnih znakova , ponovljeno zauzeće i sl.) Ispitujući prijedlog za uređenje međe sud treba prije svega da razjasni da li je u pitanju obnavljanje odnosno ispravljanje međe ili pak o svojinskom zahtjevu za predaju određenog zemljišta .

Ukoliko se radi o svojinskom zahtjevu , vanparnični postupak se obustavlja i predlagač upućuje na redovnu parnicu.Ukoliko ne dođe do sporazumnog dogovora o uređenju međe , zakazuje se ročište na licu mjesta i ono je obavezno, a na koje sud , pored učesnika kojima u pozivu skreće pažnju da na raspravu donese sve isprave , skice i druge dokaze koji mogu biti od značaja za ishod ovog postupka, takođe poziva i vještaka geometra odnosno vještaka druge odgovarajuće struke u zavisnosti od potrebe postupka , a ukoliko je potrebno i predložene svjedoke na koje su se učesnici pozvali ili u prijedlogu ili pred sudom.

U pozivu , pored gore navedenog , u sadržaju treba egzistirati i upozorenje nedolaska na ročište. Ukoliko sa ročišta izostane predlagač a uredno je pozvan ročište ce se održati , ukoliko to predlozi protivnik prdelagača, a u slučaju da protivnik predlagača ne predlozi da se postupak provede , prijedlog će se smatrati povučenim.Rješenje suda o povlačenju prijedloga ne sprečava predlagača da o istoj stvari podnese novi prijedlog.Ukoliko predlagac povuče prijedlog za uređenje međe , protivnik se tome ne može protiviti i zahtjevati da se postupak uređenja međe nastavi , već to može tražiti podnošenjem posebnog prijedloga.

O radnjama preduzetim na ovom ročištu sastavlja se zapisnik u koji se unosi naročito precizan opis stanja na licu mjesta u momentu obavljanja uviđaja , sadržaj izjava učesnika , vještaka i eventualnih svjedoka , zatim pravac koji je pokazala svaka stranka posebno , oblik i površinu sporne međasnje površine , kao i pravac kako je predmetna međa uređena , s tim što skica treba da sadrži i legendu kojom se objašnjava prikazano stanje *9.

9) Rasprave iz poslovnog i građanskog prava , prof.drDuško Medić , Banja Luka 2007.god. str 257.

Sud uređuje među prilikom ročišta na licu mjesta stavljanjem vidnih međašnjih znakova , a to ujedno prestavlja i predaju posjeda , pa zato učesnici ne mogu zahtjevati da u izvršenju budu uvedeni u posjed onog dijela zemljišta koje im je u ovom postupku pripalo , tj. ne može se odrediti uređenje međe pod prijetnjom izvršenja kao naknadne radnje koja će se provesti u izvršnom postupku *10.

Rješenje o uređenju međe je izvršna isprava koja se provodi odmah prilikom donošenja , odnosno uređenja međe na licu mjesta i zbog toga , kada takva odluka postane pravosnažna , nikakvo dalje izvršenje nije moguće. U sadržaju ovog rješenja treba da stoji tačan opis kojim pravcem je predmetna međa te odluku o troškovima spora. Sud je dužan da u rješenju navede i sva navode i prigovore stranaka , provedene dokaze i utvrđene činjenice , kao i detaljno obrazloženje donesene odluke. Skica lica mjesta čini sastavni dio izreke rješenja , obzirom da sud ne bi mogao da na dovoljno jasan način samo opisno označi određenu graničnu liniju između susjednih parcela.

Sudsko poravnanje je moguće sva do zaključenja glavne rasprave i donošenja rješenja kojim se uređuje međa.

10) Član 174 stav 2 Zakona o vanparničnom postupku

Učesnici snose troškove postupka na jednake dijelive, izuzev ako postoji znatna razlika u pogledu njihovih udjela u određivanju granične linije , tako da će sud prema srazmjeru tog udjela , odrediti koliki dio će snositi svaki učesnik . Predlagač snosi sve troškove ako se utvrdi da obnavljanje odnosno utvrđivanje međe nije bilo potrebno

Na rješenje o uređenju međe nezadovoljna strana može podnijeti žalbu , te povodom nje drugostepeni sud može preinačiti rješenje prvostepenog suda kojim je međa uređena , i to kada utvrdi da je u prvostepenom postupku činjenično stanje potpuno utvrđeno , ali da su pogrešno primjenjene odredbe zakona kojima se

propisuje ova materija . Za razliku od redovnih pravnih lijekova odnosno žalbe koja je dopuštena , revizija kao vanredni pravni lijek protiv drugostepenog rješenja o uređenju međe nije dozvoljena , jer ovaj vanredni pravni lijek u vanparničnom postupku dozvoljen je samo kada se odlucuje o stambenim stvarima i o naknadi za ekspropisanu nepokretnost .

3.NAČINI UREĐENJA MEĐE

I.Uređenje međe po jačem pravu

Stav prvi odredba člana 172 ZVP-a , daje jasnu hijerarhiju i prioritet procesnih radnji , koje sud mora poštovati i pridržavati se , jer se radi o imperativnoj normi.

Uređenje međa se vrši po određenom zakonskom redoslijedu , a ne po slobodnoj ocjeni suda .

Međa se obavezno uređuje prema jačem pravu ako među učesnicima postoji spor o međašnoj površini čija vrijednost ne prelazi vrijednost spora male vrijednosti u parničnom postupku.

Sud može urediti među po jačem pravu bez obzira na vrijednost sporne međašne površine i ako učesnici o tome prethodno postignu sporazum.Uređenje međe po jačem pravu skoro da se uopšte ne razlikuje od prave rei vindicatio ili actio Publiciane , i prilikom utvrđivanja jačeg prava se ispituju svi oni esencijalni elementi koji se moraju utvrđivati u postupcima povodom ovih tuzbi *11.

Kod uređenja međa na ovaj način se radi o nastajanju stranaka da pribave pravo vlasništva na nekom dijelu zemljišta i kada se ima u vidu da je uređenje međe , faktički , jedan od načina sticanja prava vlasništva na spornoj površini , pravni aspekt ovog uređenja postaje time još značajniji. Kada je međa određena na osnovu jačeg prava , stranke ne mogu više u parnici dokazivati svoje pravo na spornoj površini.Ukoliko bo došlo do podnošenja ovakve tužbe , ona bi trebala biti odbačena kao nedopuštena.

Posebnu procesno-pravnu poteskoću za staranku predstavlja dokazivanje vlasništva na nekretninama koje nisu upisane u javne knjige ukoliko se uređuje međa na ovaj način.

Shodno tome , predlagatelj će morati dokazivati vlasništvo i svog prethodnika na datoj nekretnini , pa se taj lanac sticanja mora dokazivati sve dok se ne dodje do najudaljenijeg prethodnika.Ovo diaboličko dokazivanje vlasništva se pokreće gore navedenom tužbom tzv. rei vindicatio.

U odnosu na vlasnika , posjednik podiže publicijansku tužbu i po osnovu nje dokazuje svoj posljednji mirni posjed , što je mnogo lakše i umjesto vrlo teškog i složenog postupka po reivindikacionoj tužbi. Po publicijanskoj tužbi posjednik samo dokazuje svoj posljednji mirni posjed te da je posjed tuženog slabije kvalitete.

Uređenje međe na ovakav način komplikovanije je za tužioca a i sudiju , iako je veoma inspirativan i izazovan za sudsku praksu.

U slučaju da među nije moguće urediti prema jačem pravu , sud će je urediti prema posljednjem mirnom posjedu . Mada ovaj termin nije do kraja jasan i može da izazove izvjesne dileme , najbliža istina je da se činjenica ovog posjeda utvđuje prema odredbama Zakona o osnovnim svojinsko pravnim odnosima *12.

II. Uređenje međe po posljednjem mirnom posjedu

I kod ovog uređenja međe sud se nalazi u teškoj poziciji i na teškom zadatku , jer miran posjed koliko je sam relativan tako isto i njegovo suprotno stanje kao nemirni posjed teško je utvrditi , pošto posljednjem spornom posjedu mogu da prethode kako mirni tako i sporni posjed .

Obzirom na takve činjenice i konstatacije da je i posljednji mirni posjed teško sa preciznošću odrediti , što ovaj način čini realno nesigurnim.

Takođe , mogući su slučajevi neizmjeničnog sticanja posjeda a i gubljenja , pa i samih sticanja , kao što je sticanje silom , prevarom ili iz potaje , kao npr. potkopavanje međe , kad usled fizičkog djelovanja atmosferskih uslova dolazi do nabiranja zemljišta počinioca , a uz istovremenu abraziju i osipanje sa susjednog zemljišta , i nakon proteka određenog vremena, da promjene stanje međe , a na štetu stranke u pravu.

Međutim , pored ovih činjenica , uglavnom su sporni i datumi kada je poslednji posjed bio miran, npr. kada stranka nije u mogućnosti da blagovremeno sazna za radnje vlasnika odnosno posjednika , sto pribaviocu ide u prilog , te zbog niza nepredvidljivih situacija , te stoga uređenje međe na ovaj način čini se ne samo nesigurnim već i neefikasnim .

Pošto se kod uređenja međe , u suštini radi o čistom stvarnopravnom odnosu , ovaj način uređenja međe imao bi smisla i opravdanje ako bi se išlo na zaštitu posjeda putem posjedovne parnice , u kojoj bi poslednji mirni posjed i dao rezultate , dok je u vanparnici taj način uređenja međe bez posebnih rezultata.

Kada sud uređuje među preme poslednjem mirnom posjedu , mora se nesumnjivo utvrditi koja od stranaka ima u faktičkoj vlasti spornu međnu površinu , odnosno dokle u prostoru seže faktička vlast svakog od susjeda .

Na to pitanje odgovor se može dati utvrđivanjem raznih dokaznih sredstava , primjera radi saslušanjem svjedoka, vještaka , uvidom u isprave itd.

Posjed stečen silom , prevareom ili zloupotrebom povjerenja (vi, clam , precario) nije miran zbog toga što posjednik čiji je posjed oduzet ima pravo uspostave ranijeg posjedovnog stanja i to putem suda ili putem samopomoći , mada i ovakav posjed može da postane miran kada protreknu rokovi u kojima raniji posjednik ima pravo na zaštitu posjeda .

Kada se u vanparničnom postupku vrši uređenje međe na ovaj način , mjerodavno je stanje na terenu , a ne stanje u katastarskim planovima.

Ukoliko se međa ne može urediti ni na jedan od prethodno navedenih načina onda sud među uređuje po pravičnosti.

III. Uređenje međe po pravičnosti

Uređenje međe po pravičnosti i prethodna dva navedena načina uređenja međe , bila su predviđena i u ranijim propisima , tako da ovaj način stoji i u paragrafu 851 OGZ-a. Kod donošenja ove odluke moraju se uzeti u obzir svi bitni elementi , a naročito konfiguracija terena , eventualne prepreke i uopšte sve ono što postoji na samom terenu , a što može biti relevantno za presuđenje u konkretnom slučaju.

Tako npr. (kada se uređuje međa pravičnom ocjenom suda između nekretnine koje su šume , osnovni kriterijum za ovu ocjenu suda treba biti vrijednost i kvalitet stabala koji se nalaze na spornoj međašnoj površini)* 13 .

U ovom slučaju vidno se zaključuje da se iz jedne strogo imperativne norme u sferi prava tako reći popušta kako u normativnoj tako i u pravnoj sferi , bar u užem smislu te riječi , i prelazi u oblast vanpravnih kategorija , tj. u pravičnost. Kako je dobila status u pravnom propisu , pravičnost na taj način postaje punopravna pravna osnova uređenja međe.

Zakonodavstva su po pravilu vrlo rigoroznog stava i sa oprežnošću gledaju na uvođenje pravičnosti kao osnove za presuđenje građansko-pravnih odnosa , te u vezi sa tim i sama pravna teorija podržava njihovu orijentaciju da se po pravičnosti može samo suditi u situacijama kada za to postoji izričito ovlašćenje zakonodavca.

U tom slučaju dolazi u obzir arbitrarno suđenje pošto zakonom nije određeno kojih se kriterija i načina sud ima pridržavati prilikom podele sporne međaške površine. Sud treba da uzima u obzir da li je na određenom dijelu izgrađen vredniji objekat ili da vodi računa da se neki od učesnika ne izloži znatnoj šteti.

13) Advokatura (pravna praksa , teorija i problem ljudskih prava) Banja Luka 2000.godine str.33

Naime , suđenje po ovom osnovu je teže od drugih oblika suđenja , jer kod ostalih oblika unaprijed se zna materijalno-pravna norma prema kojoj će se donijeti odluka. Kod suđenja na osnovu pravičnosti sud je taj koji stvara normu i prema njoj provodi dokaze.

Objektivno , to je situacija koja je za suđenje mnoga teža. Ovakav način suđenja nije ni subjektivan niti proizvoljan , ali isto tako ne smije biti ni sentimentaln, niti ideološki , zasnovan isključivo na nekoj apstraktnoj dogmi , religioznoj , filozofskoj ili političkoj. Ono treba biti izrazito naučno i da se rukovodi objektivnim , racionalnim i vladajućim društvenim kriterijumima.

Dakle , zakonodavstvo kada se to pokaže cjelishodnim i korisnim legalizuje vanpravnu ustanovu zvanu pravičnost , pa ona stoga više nije poboljšanje ili dopuna nekog zakona , u vrijeme njegove primjene već zapravo prelazi u pravo i pravnu normu , i na takav način prelazi u domene formalnog prava .

Međutim i ovaj način uređenja međe ima svoje nedostatke , jer iz njega nije isključen voluntarizam , obzirom da Zakon o vanparničnom postupku nijednom normom nije normirao postupak uređenja međe po načelu pravičnosti , a niti neki drugi propis , iako u nekim drugim pravima postoje i posebni sudovi pravičnosti , da se suđenje po nacelu pravičnosti , bez propisanog postupka , ne bi pretvorilo u svoju suprotnost .

Tako da je ZVP –u u potpunosti to prepustio sudiji pojedincu , njegovom znanju i vještini , ali nažalost zbog njegovih individualnih osobina , znanja i iskustva , greške su neminovne.

Iako zakon taksativno ne nabraja na kakav način sud trba da odlučuje , ali načelno se u teoriji i praksi smatralo da se sporna parcela treba podjeliti na polovinu , kao utok koji nastane usred vode .

Ili ako postoje opravdani razlozi za drugu odluku (npr. zbog postojanja jarka , konfiguracije terena , vodotoka i dr.)

IV. Uređenje međe na osnovu katastarskih planova

Novina koju je donio Zakon o vanparničnom postupku u odnosu na ranija pravila je uređenje međe na osnovu važećih katastarskih planova. Uslov za ovakvo uređenje je da učesnici prethodno postignu sporazum .

Na ovaj način zakon je uzeo u obzir poznatu činjenicu da se sudija kao voditelj postupka oko uređenja u praksi i previše oslanjao na nalaz i mišljenje vještaka geometra kao i na podatke iz katastarskih planova.

I ranije se moglo doći do uređenja međe na ovaj način ali samo pod uslovom ako bi stranke nakon pokazivanja ovakve međe, sklopile poravnanje pred sudom.

Jasno je da katastarski plan ne mora da bude pouzdan i egzaktan dokaz o pravcu međe zbog činjenice da je detaljna skica premjera , na osnovu koje se izrđuje , odraz stanja na terenu kakvo je postojalo u momentu izvršenog mjerenja , dok u pravnom smislu međa tog dana nije morala biti tačno obilježena.

U postupku snimanja ne ulazi se u ispitivanje da li su granice parcela ispravno označene i snima se samo ono stanje kakvo postoji na licu mjesta , a kada je vidljivo da se stranke nisu mogle složiti oko pravca kuda se zaista pruža međa i kada su insistirale da se to evidentira , tada su se sporovi oko međa eventualno registrovali.

Ovakav način uređenja međe pokazao se prikladnim i prihvatljivim , naročito kod uređenja međe na poljoprivrednim i šumskim zemljištima pa i u seoskim naseljima , jer stranke vjeruju u istinitost javnih isprava, a i sud im se rado priklanja . Važno je istaći da stranke pribjegavaju ovakvom načinu uređenja međe zbog toga što vjeruju u apsolutnu tačnost njegovu , iako takva tačnost zbog neizbježnih grešaka vještaka često faktički nije potpuno moguća *14.

Takođe treba imati u vidu da su planovi za mnoga područja dosta stari i neprecizni , obzirom da se papir stišće ili širi protekom vremena iz raznovrsnih poznatih razloga , a preciznost je ovisna i o sredstvu kojim su podaci unošeni na nacrt (npr. debljina sredstava za pisanje , vrsta tinte i sl.) pa je logično da tokom vještačenja dolazi i do logičnih nužnih grešaka , pogotovo ako se radi o maloj spornoj površini , i da geometar vrlo teško može pouzdano utvrditi među koja je u katastarskim planovima upisana.

Kada vještak geometar pokaže spornu među prema ovom planu , stranke treba da izjave da pristaju na tako pokazanu među i tek kod postojećeg stanja stvari , sud može da izvrši uređenje međe na ovaj način.

Dakle , donošenjem ove odredbe , Zakon o vanparničnom postupku je legalizovao uređenje međe na ovaj način , tj. na osnovu važećih katastarskih planova i taj način se može primjeniti samo ako su ispunjene opisane pretpostavke , dok se ni u jednom drugom slučaju ovo ne može uraditi i predstavlja flagrantno kršenje njegovih odredbi.

Važno je napomenuti da zakonske odredbe ne sprečavaju izričito sud da među uredi djelimično na jedan način a djelimično na drugi i da nema prepreka da se u jednom dijelu uredi po jačem pravu a u drugom po posljednjem mirnom posjedu ili na neki drugi od mogućih načina.

Sudska praksa predviđa u slučaju da se na pravcu međe nalazi neko stablo , ono se ne dijeli prema graničnoj liniji , već je u zajedničkoj svojini učesnika i pretpostavka o jednakim djelovima se ne može oboriti.

Na ročištu u sudu radi pokušaja sporazumnog uređenja međe , odnosno na ročištu na licu mjesta, sud ima dužnost da prije nego što pristupi samom izvođenju potrebnih dokaza sprovede identifikaciju sporne međaske površine .

To je onaj zemljišni prostor za koji je između vlasnika odnosno korisnika susjednih parcela sporno kojoj parceli , po zemljišno – knjižnim i katastarskim podacima i u kom dijelu pripada . Nakon toga sud mora da utvrdi vrijednost te sporne površine putem nespornih izjava učesnika ili na drugi pogodan način (npr. vještačenjem i sl.) . Od vrijednosti te sporne površine zavisice dalji tok vanparničnog postupka ukoliko se učesnici ne sporazumiju o uređenju međe .

Vanparnični sud kada utvrdi graničnu liniju , mora vidno da je obilježi na licu mjesta međnim znacima i to pored ostalog unijeti u zapisnik koji se sastavlja o preduzetim radnjama na licu mjesta .

Sadržina ovog zakona koji se sačinjava na licu mjesta gdje se nalazi sporna međa , značajna je ne samo radi donošenja rješenja o uređenju međe nego i za ponašanje vlasnika odnosno korisnika susjednih parcela , kao i za sprovođenje odgovarajućih promjena u zemljišnim knjigama i drugim ispravama .

Pored ostalog , tačno označavanje zatečenog stanja na licu mjesta i onog koje se uspostavlja ima značaja i za donošenje odluke o troškovima postupka .

4. RJEŠENJE O UREĐENJU MEĐE

Sud u ovom postupku odlučuje rješenjem. Karakteristika ovog rješenja je njegova specifična sadržina koja je određena zakonom. U rješenju suda , na osnovu podataka utvrđenih u zapisniku i skici , dispozitiv mora da sadrži takav opis uspostavljene međe da je uvijek moguće prinudno uspostaviti ponovne međašne znake za slučaj da budu uklonjeni .

Ako za takvu identifikaciju nema katastarskih podataka , sto će biti slučaj u krajevima gdje katastarski premjer nije vršen , mjere i opis granične linije zasnivaće se na rastojanjima od postojećih trajnih objekata *14.

14) Građansko procesno pravo dr Veroljub Rajović , dr Milorad Živanović , dr Radosav Momčilović , Banja Luka 2001. , str. 181

Sud u ovom rješenju određuje i troškove postupka u smislu opštih pravila o određivanju troškova vanparničnog postupka.

Rješenje o uređenju međe sprovodi se prije njegove pravosnažnosti jer je sam sud postavio međaške znakove , pošto je na licu mjesta donio i objavio rješenje.Među koju je sud utvrdio i međaske znake postavio ne mogu se menjati sve do okončanja postupka.

Rješenje o uređenju međe , je kao izvršna isprava , podobna za sudsko izvršenje . Obzirom , da su međe već uspostavljene , u postupku izvršenja mogu se preduzimati samo neke radnje , kao što je npr . postavljanje naknadno određenih međasnih znakova , ili zamjena privremeno postavljenih međasnih znakova trajnim *15.

U rješenju sud opisuje među između zemljišnih parcela učesnika , pozivajući se na skicu terena (kako u odnosu na zatečeno tako i u odnosu na uspostavljeno stanje uređenja međe) uspostavljenog stanja koja je sastavni dio rješenja , pošto sud , s obzirom na prirodu odnosa koji uređuje , bez teko sačinjenje skice ne bi mogao na nesumnjiv način da opisno označi utvrđenu graničnu liniju.

U ovom kontekstu navešće se radi primjera dispozitiv Rješenje Osnovnog suda u Doboju o uređenju međe koje glasi :

« Uređuje se međa , prema važećim katastarskim planovima , između parcela predlagača , označenih sa k.č.br. 2283/2 okućnica « Kovačevina» njiva 5 klase , površine 3163 m2 upisane u PL br. 243 k.o. Brestovo kao posjed predlagača L.C. iz Brestova sa dijelom 1/1 , s jedne strane i susjedne parcele br.k.č. 2276 «Potkucnica» suma 3 klase , površine 4432 m2 upisana u PL br . 468 k.o. Brestovo sa dijelom 1/1 S.D.

Uređena međa polazi od tačke «A» , koja čini tromeđu parcela 2282/1 , 2282 /2 i 2278 te se od ove tačke međa proteže u pravcu sjeverozapada u dužini od 24,2 metra do tačke «B», te se od ove tačke produžava pravolinijski u pravcu sjeverozapada do tačke «C» gdje se blago lomi i produžava pravolinijski u pravcu zapada do tačke «D» . Od tačke «D» međa se produžava u pravcu jugozapada u dužini 15 m do tačke «E» koja se nalazi na sredini bazena za vodu , a ovu tačku označava sa «E» sporazumno su uspostavili predlagač i protivnik predlagača . Od tačke « E» međa se proteže u pravcu jugozapada 15,3 m te se završava u tački «F» koja tačka prestavlja tromeđu parcela k.č. br. 2276 tj. Parcele protivnika predlagača , k.c. 2283/2 tj. Parcele predlagača i nekategorisanog javnog puta označenog sa br. 3595.

Ovako uređena međa na terenu vidnim međašnim znacima (zatesanim stablima drveća i bazenom za vodu) pokazana je i predata u posjed i na korištenje učesnicima u postupku.

Skica lica mjesta čini sastavni dio ovog rješenja. Svaki učesnik snosi svoje troškove «...*16

Iz ovog rješenja vidi se da je međa uređena po katastarskim planovima , što znači da su predlagači takav način uređenja međe saglasno predložili .

Tako da je sud u smislu odredbe člana 172. stav 2 ZVP-a postupak uređenja međe usmjerio u tom pravcu i vještaku geometru dao potrebna uputstva da uredi među po važećim katastarskim planovima.

U ovom konkretnom predmetu iz sudske prakse, učesnici se nisu mogli dogovoriti o snošenju troškova postupka , obzirom da su predlagači tokom postupka i u samom odgovoru na prijedlog uređenja međe osporavali činjenicu da su pomjerali među na štetu predlagača , nije se protivio uređenju međe ali je bio protiv učestvovanja u troškovima postupka .

Sud je utvrdio tokom postupka da protivnik predlagača nije među pomjerao , niti ju je pomjerao na štetu predlagača , tako da je sam predlagač dao isključivi povod za ovaj postupak .

Međutim kao što je gore navedeno u izreci rješenja , sud je odlučio da svako snosi svoje troškove postupka. Odlučujući o ukupnim troškovima sud se bazirao na činjenici da je u obostranom interesu predlagača da se međa uredi na terenu , te da sud tako ozvaniči međnu liniju između susjednih parcela .

O snošenju troškova sud je odlučio u skladu sa članom 28 . stav 3 Zakona o vanparničnom postupku. (Sluzbeni list br. 10 / 89) * 17 .

16) Rjesenje Osnovnog suda u Doboju br. R – 83/91 od 24.10.2005.godine

17) Član 28 Zakona o vanparničnom postupku

Stav1., U vanparničnim stvarima koje se odnose na imovinska prava učesnika , učesnici snose troškove na jednake dijelove , ali ako postoji znatna razlika u pogledu njihovog udjela u imovinskom pravu o kome se odlučuje , sud će prema srazmjeru tog udjela odrediti koliki će dio troškova snositi svaki učesnik“

Stav3“U vanparničnim stvarima iz prethodnog stava sud može odlučiti da sve troskove postupka snosi učesnik u čijem se interesu postupak vodi , odnosno učesnik koji je svojim ponašanjem isključivo dao povoda za pokretanje postupka ,,,

5. PRAVNI LIJEKOVI

Protiv rješenja o uređenju međe može se izjaviti žalba.

Izjavljena žalba na rješenje o uređenju međe zadržava njegovo izvršenje , a pravosnažno rješenje može se prinudno sprovesti.

Pravosnažno rješenje o uređenju međe sa skicom sud dostavlja nadležnoj geodetskoj upravi i organu nadležnom za vođenje geodetskih knjiga i drugih javnih knjiga o evidenciji nepokretnosti.

Protiv pravosnažnog rješenja drugostepenog suda donesenog u postupku uređenje međe , revizija kao vanredni pravni lijek nije dozvoljena.

U ovom postupku predviđen je izuzetak u odnosu na mogućnost izjavljivanja revizije protiv pravosnažnog rješenja drugostepenog suda .

Zakon je isključio mogućnost izjavljivanja revizije u ovom postupku , pošto je utvrdio da se u svim spornim pitanjima u vezi sa uređenjem međe ukoliko međaska površina prelazi vrijednost maličnih sporova u parničnom postupku , može odlučivati i voditi postupak u parnici , a ako vrijednost međaske površine ne prelazi vrijednost sporova male vrijednosti u parnici onda se o svim tim pitanjima ima se raspravljati konačno u vanparničnom postupku i donijeti odluku koja u svemu proizvodi dejstvo pravosnažne sudske odluke u parničnom postupku.

Razlozi za ulaganje žalbe na rješenje o uređenju međe su : pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje , pogrešna primjena materijalnog prava i bitne povrede odredbi parničnog postupka .

6. NOVINE U ODNOSU NA RANIJE PROPISE

Pored uređenja međe na osnovu katatarskih planova , uvedene su još neke novosti u odnosu na raniji postupak.

Ukoliko među učesnicima postupka postoji spor o međašnoj površini a čija vrijednost spora prelazi vrijednost maličnih sporova tj. sporova male vrijednosti u parničnom postupku, a stranke ne postignu sporazum o uređenju međe na osnovu jačeg prava , sud ce takav postupak obustaviti i predlagača uputiti na parnicu .

I u ovom slučaju sud odlučuje rješenjem . Kao primjer poslužit ce Rješenje Osnovnog suda u doboju br. 085-0-V-06-000 -193 , koje glasi u izreci :

„ Vanparnični postupak za uređenje međe između predlagača i protivnika predlagača se obustavlja

Upućuje se predlagač da pokrene parnični postupak obzirom da predmet spora prelazi visinu spora male vtijednosti .

Skica lista mjesta čini sastavni dio ovog rješenja .

Obavezuje se predlagač da protivniku predlagača naknadi troškove postupka u roku od 15 dana po pravosnažnosti rješenja pod prijetnjom izvršenja „ ...*18

U ovom slučaju , predlagač je podnio prijedlog za uređenje međe ,protiv protivnika predlagača , te je sud zakazao ročište na licu mjesta , uz učešće starnaka , njihovih punomoćnika i vještaka geodetske struke . Nakon što je saslušan vještak i svjedok M.Z . vanparnične stranke nisu uspjele da postignu sporazum oko načina uređenja medje .

U toku postupka , a obzirom da između stranaka nije došlo do sporazuma o bilo kom od mogućih načina uređena međe , utvrđeno je a posebno se cijeni izjava vještaka o tome da je sporni dio međašne linije odnosno predmeta spora viši od visine spora male vrijednosti .

U ovom primjeru vještak je istakao da bi uklanjanje smetnji na međašnoj liniji između parcela predlagača i protivnika predlagača prelazilo spor male vrijednosti (obzirom da se na spornoj međašnoj površini nalazi oko dva metra betonske ograde protivnika predlagača , i ćošak stambene porodične kuće predlagača)

Ovde se sud poziva na odredbu člana 173. Zakona o vanparničnom postupku , gdje je utvrđeno ako među učesnicima postoji spor o međašnoj površini čija vrijednost prelazi vrijednost spora male vrijednosti u parničnom postupku , a ne postugu li sporazum u smislu stava 3. člana 172. istog zakona , sud će predlagače uputiti na parnicu i obustaviti vanparnični postupak.

O troškovima postupka sud je odlučio na osnovu odredbe člana 28. Zakona o vanparničnom postupku i predlagača obavezao da protivniku predlagača naknadi troškove postupka .

Još jedan od noviteta kojeg je donio Zakon o vanparničnom postupku sadržana je u odredbi člana 176 Zakona o vanparničnom postupku da sud neće uređivati među na građevinskom zemljištu na kojem ne postoji pravo svojine , osim u slučajevima ako nije izvršena parcelacija zemljišta.

Inače , do donošenja ove odredbe sudovi su vršili uređenje međa i u ovakvim slučajevima . Organ uprave koji je nadležan u takvim slučajevima poslije provedenog postupka donosi rješenje , protiv koga je dozvoljena žalba . Odluka drugostepenog organa je konačna i može se osporavati tužbom kojom se pokreće upravni spor pred nadležnim sudom.*19

Međutim , ako se kvantificira i kvalificira ova odredba samo sa sintaksičnog gledišta , jasno se uočava neprirodan misaoni i govorni tok , kako u samom stručno pravnom tako i u običnom narodnom jeziku , radi sadržine tri negacijske rečenice .Ovako napisana norma daleko je od vještine pravnog duha te njegove jednostavnosti i razumljivosti u samom narodu .

U ovoj normi taksativno sa nabraja kada neće sud utvrđivati među , da bi iz svih tih premisa trebalo utvrditi kada će to činiti .

Neki teoretičari smatraju da bi ova norma mnogo razumljivija bila da glasi npr. ovako: „Sud će uređivati među na građevinskom zemljištu na kome postoji pravo svojime , osim u slučaju kada je urađena parcelacija zemljišta po odredbama Zakona o prostornom uređenju , „*20

7. POSTUPAK UREĐENJA MEĐE U ODREDBAMA ZAKONA O VANPARNIČNIM POSTUPKU

Postupak uređenja međe u Zakonu o vanparničnom postupku regulisano je u članovima od 168 do 176 .

Početni članovi su pisani tako da su razumljivi , i u suštini regulišu opšta pravila postupka uređenja međe. Tako da su u njima objašnjivi razlozi i uslovi za pokretanje ovog postupka te ko sve ima legitimaciju za podnošenje prijedloga za uređenje međe.

Uz gore navedene odredbe , u članu 169, stav dva , određeno je šta sve treba da sadrži jedan prijedlog za uređene međe.Posle ove odredbe regulisan je sam tok postupka za uređenje međe i sve ono što sud treba da uradi posle prijema prijedloga za uređenje međe.

20) Advokatura (pravna praksa , teorija i problem ljudskih prava) , Banja Luka 2000.

U članu 172 .Zakona o vanparničnom postupku , regulisani su načini uređenja međe , a sledeći član se bavio o razlozima koji su potrebni za obustavljanju vanparničnog postupka i pokretanje parničnog postupka od strane predlagača .

Međutim član 174 stav jedan glasi „ na ročištu za uređenje međe sud će na licu mjesta utvrditi među između zemljišnih parcela učesnika i obilježiti je trajnim i vidnim međašnim znacima „.

Ovaj član , odnosno ovakvo normativno rješenje u praksi je skopčano sa nizom pravnih i faktičkih problema i teškoća. Jedan od prvih je onaj koji se odnosi na sam proces donošenja i izvršenja sudske odluke.

Naime , sud svoje odluke na licu mjesta istovremeno donosi , ukratko je usmeno objavljuje i obrazlaže i odmah iza toga i izvršava .

Međutim , činjenični i pravni razlozi o objavljenoj i izvršenoj sudskoj odluci strankama se tek kasnije daju u pismenoj formi , da bi se nezadovoljna stranka mogla žaliti na pravilnost a i zakonitost takve odluke , iako je ona već praktično proizvela pravne a ponekad i neke druge socijalne posljedice.

Ova , nazovimo procesno pravna inverzija koja ide obrnuto tako što prvo dolazi do izvršenja nepravosnažne sudske odluke , pa tek iza toga slijedi ispitivanje njene pravilnosti i zakonitosti. Ovo je jedan primjer gdje se od državnog zakonodavstva i pravosuđa stvara pravna nesigurnost a i održava ista a sve to u jednoj od najosjetljivijih tački imovinsko – pravnih odnosa , odnosno na liniji razgraničenja međususjedskih prava , a da pri tome nijedna od ovih institucija , a posebno zakonodavstvo ne pokušava vlastitim sredstvima i inicijativom uskladiti život i pravo.

Potrbno je istaći da stoljetni obrazac za uređenje međe ne samo da nije progresirao i napredovao, već naprotiv , je regradirao i u zaostatku je poredeći sa starijim propisima , kako u formalnom tako i u suštinskom smislu a to je očigledno i vidno u sadašnjem Zakonu o vanparničnom postuku

Tako npr. član 176 Zakona o vanparničnom postupku , nezgrapnom nomotehničkom , jezičkom i stilskom konstrukcijom , iz tri stava stvara jedan , koji više liči i podsjeća na fabularnu nego na bilo kakvu pravnu formu, stoga nije ni čudo što je ovakva ustanova ostala u pravosuđu obezvrijeđena i marginilizirana , koja nikog neopterećuju i ne zanima dovoljno , izuzev samih stranaka u sporu *21.

Ako se pak spor o međi i okonča te donese pravostepena odluka koja je čak postala i pravosnažna , što je kod uređenja međe po jačem pravu manje vjerovatan slučaj , onda stranka koja je uspjela u sporu nema mogućnost da u izvršnom postupku traži izvršenje , nego je prisiljena da podnosi tužbu radi predaje u posjed ili izvršenje neke radnje , što povjerioca vraća na početak na kojem je već bio u vanparnici .

Tako da u ovakvim slučajevima nerijetko dolazi i do primjene samopomoći , koja ponekad već počinje u toku stavljanja međašnih znakova , te njihovim uklanjanjem i bacanjem sa međe , uz već poznate verbalne znake a ponekad praćene čak i realnom agresijom prema sudiji i vještaku geometru.

Ova odredba iz člana 174 stav jedan , bazira se na takvoj osnovi kao da ne rječava veoma osjetljiv imovinsko – pravni spor , već se odnosi prema njemu kao prema nekoj prekršajnoj stvari ili privremenoj mjeri koja ne trpi odlaganje izvršenja iste , pa se procesna radnje i utvrčenja i izvršenja provode istovremeno na uviđajnom ročištu na licu mjesta , što u svakom slučaju ukazuje na izvršenje nepravosnažne sudske odluke a što na žalost Zakon o vanparničnom postupku propisuje pa i pravno normira.

Sama marginalizacija uređenja međe , kao vrlo složenog i nimalo lakog stvarno – pravnog odnosa , smatramo da leži u samom stavljanju ovog postupka u nadležnost vanparničnog, iako je po svojoj materijalnopravnoj i normativno-procesnoj određenosti prava parnica, pa se za uređenje međe , figurativno može reći da je ona parnica i pravo zemljišno pravo , kako u ruralnim tako i u urbanim sredinama .

Takođe , sudska praksa naših sudova pokazala je da kad bi se uređenje međe sprovodilo u parnici , odluke i rezultati bili bi stručno na višem nivou , a time i stranački interesi kvalitetnije podmireni , jer ne treba zaboraviti , u parničnom postupku obezbjeđen je i postupak po vanrednim pravnim lijekovima , u čije rezultate stranke vjeruju jer ih donosi Vrhovni sud

Treba istaći da kad prođe postupak po redovnim a naročito po vanrednim pravnim lijekovima , tada i sam izvršni postupak postaje pravno i socio- psihološki prihvatljiviji , i kao takav sa više efikasnosti obezbjeđuje ostvarivanje osnovnih pravnih vrijednosti , kao što su pravna sigurnost i pravna djelotvornost a što je svakako i primarni cilj prava.

Kako je uvedeno i normirano pravilo uređenja međe po katastrskim planovima , i koje je u sudskoj praksi najprimjenjivije te je istom omogućeno efikasnije rješavanje ovakvih sporova , neki teoretičari i praktičari smatraju da bi bilo korisno da zakonodavac

napravi još jedan korak u postupku uređenja međe te doda i po principu stranačke nagodbe , za koju postoji već uporište u Zakonu o parničnom postupku.

Da bi se opravdale ovakve preporuke i sugestije zakonodavcima , ističe se jedna činjenica a to je da sudska nagodba predstavlja jedan od najautonomnijih oblika uređenja međusobnih spornih odnosa u parničnom postupka a koja se opet odvija pod prismotrom i nadzorom suda a i odobrenjem , tako da bi nagodba između stranaka nesumnjivo bila cjelishodna i u vanparničnom postupku , a posebno u slučajevima gdje je došlo do obimnijih i trajnijih međašnih promjena , posebno nastalih gradnjom , gdje bi stranke takve sporove mogle da riješe na mirniji način i prihvatljiviji za obe strane .

U takvim slučajevima bi se umjesto očekivane naturalne restitucije , koja se traži i u toki postupka i u toku postupka se pokaže djelimično osnovanom , da spor riješe , jednostavnijim načinom, a to je novčanom reparacijom , tj. novčanom naknadom i slično .

Imajući u vidu takve stavove , u tom smislu ubuduće bi valjalo i od koristi bilo , kako za stranke tako i za sam sud , da se u u nekom novom narednom Zakonu o vanparničnom postupku normira i ovakve načine rješenja međusobnih sukoba u vezi sa uređenjem međe.

8.ZAKLJUČAK

Mada je Zakon o vanparničnom postupku , kao što je već prethodno izloženo donio značajne nbovine u odnosu na ranije propise iz ove oblasti , neka pitanja koja se nameću prilikom vođenja ovog postupka su ostala bez potpunog odgovora zbog nedorečenosti odredbi koje regulišu ovaj institut.

Primjera radi , u praksi relativno često se događa da pravosnažno uređenja međa odstupa od onog pravca koji je ucrtan u katastarskim i zemljišno-knjižnim planovima, što znači da površine parcela između kojih je došlo do uređenja međe nisu identične sa ovim površinama u javnim knjigama.

Normalno je da bi ovakve promjene (pod uslovom da je izvršno uređenje međe po jačem pravu) trebale da se registruju , ali se to gotovo nikada ne radi , naročito ako su razlike u površini relativno male.

Činjenica je da se često u ovim postupcima dešava da dijelovima parcela prelaze u posjed drugog lica i taj dio zemljišta bi trebalo na mapama ili pripojiti parceli druge strane ili ga formirati kao posebnu česticu.

Ukoliko sud uredi među po jačem pravu kojom se mijenja ili oblik ili površina određene parcele moralo bi se od vještaka geometra zahtjevati geodetsko snimanje tako uređene međe , a po pravosnažnosti rješenja ono bi se po službenoj dužnosti trebalo provesti u katastru i zemljišnim knjigama , gdje bi se utvrđene promjene registrovale na adekvatan način.

Što se tiče novih rješenja , evidentno je da je uvođenje uređenja međe po katastarskim planovima dovelo do pojednostavljenja i veće ekonomičnosti u vođenju ovih postupaka , te da je time došlo do legalizovanja dotadašnje prakse u radu sudova , dok je mogućnost obustave postupka u nekim situacijama donekle umanjila značaj ovog instituta , jer dotadašnji propisi to nisu poznavali.

Rješenje da sud u određenim slučajevima neće uređivati među na građevinskom zemljištu je logično i dovelo je do smanjenja broja ovih postupaka , što je u situaciji kada

su sudovi preopterećeni velikim brojem predmeta svakako pozitivno i vodi ka poboljšanju kvaliteta i ažurnosti njihovog rada.

I na kraju , postavlja se pitanje da postoji mnogo razloga da se razmisli o tome da se uređenje međe prebaci u parnicu , jer se radi o vrlo kompleksnom stvarno-pravnom odnosu, koji izaziva posljedice koje su za stranke veoma značajne , a na taj način bi im bila omogućena kvalitetnija zaštita sa mogućnošću ulaganja i vanrednih pravnih lijekova.

Postupak za uređenje međe u sudskoj praksi naših sudova veoma je čest . Po broju predmeta , statistika pokazuje da su u vanparnici jedni od najbrojnijih , upravo postupci uređenja međe.

Naročito taj broj se povećao posle ratnih zbivanja , jer je za vrijeme ratnog perioda došlo u mnogim područjima do uništenja međašnih oznaka , a po povratku posjednika na njihova imanja došlo je do ne mogućnosti utvrđivanja međašnih linija.

Tako da su ovi postupci u našem pravu veoma česti i potrebno im je pristupiti sa većom pažnjom tokom njihovog rješavanja .

III DIO

OBRASCI ZA PRAKTIČNU PRIMJENU

OSNOVNOM SUDU U DOBOJU

PREDLAGAČ: S.LJ, iz Osinje 140, zastupana po
punomoćniku Stokić Rajku asvokatu iz Doboja.

PROTIVNIK

PREDLAGAČA: 1. T.P. iz Poezine, opština Derventa
2. T .A. iz Poezine , opština Derventa

PRIJEDLOG

Radi: uređenja međe
Vrijednost spora: 900,00 KM

Dana 06.02.1991.godine predlagateljica je zaključila kupoprodajni ugovor sa Trnjanac Perom, sin Đorđe iz Poezne i kupila nekretninu i to parcelu k.č.1117/1 zvana "kesten" u naravi šuma od površine 9095m², upisana u Pl. br. 304 k.o. Jelanjska. Na osnovu predmetnog ugovora predlagateljica se u Katastarskom opreatu upisala kao posjednik odnosno vlasnik iste nepokretnosti.

Međutim, predmetna nekretnina graniči jednom stranom (sjevernom) sa nekretninom protivnika predlagača označenom sa k.č.1123. iste k.o. upisane kao posjed protivnika predlagača sa dijelom ½ .

DOKAZ: Posjedovni list br. . br. 304 k.o. Jelanjska, na ime predlagateljice,
Kopija katastarskog plana KO Jelanjska od 18.08.2008.god.

Između gore navedenih predmetnih parcela, protivnik predlagača je uklonio međašne znake, te isti nepostoje, odnosno nisu vidljivi i jasni, da bi predstavljali među, te zbog toga protivnici predlagača stalno pomjeraju granicu svoje parcele na štetu predlagača sa tvrdnjom da su u svom posjedu te tako sjeku stabla šume za svoje potrebe i nanose materijalnu štetu predlagateljici.

Predlagateljica je izvodila geometra na lice mjesta radi utvrđenja međe između predmetnih parcela, što nije riješilo spor, jer protivnici predlagateljice nisu poštovali uređenje međe od strane geometra, te tako stranke nisu uspjele postići dogovor o granicama svojih posjeda.

DOKAZ: saslušanje stranaka, izlazak suda na lice mjesta

Predlagateljica zahtjeva da na lice mjesta sa sudom, kao sudski vještak geodetske struke bude pozvan Tutnjević Đorđe zaposlen u GEOPLAN Derventa,
Obzirom na navedene činjenice predlagateljica

PREDLAŽE

Da sud odredi datum uviđaja i to na licu mjesta, kao i u prisustvu vještaka geometra, te da na osnovu važećeg katastarskog plana uredi među između parcele predlagateljice k.č. 1117/1 zvana "kesten" u naravi šuma od površine 9055 m², upisane u Pl. br. 304 k.o. Jelanjska i nekretninom protivnika predlagača označenom sa k.č. 1123., te da stavi teret odnosno naknadu troškova ovog postupka na protivnike predlagača jer su oni svojim ponašanjem i radnjama doveli do istog .

OSNOVNI SUD U DOBOJU
Broj: 85 OP 000332 08 P

ZAPISNIK (obustavljanje parničnog postupka i upućivanje na vanparnični)

o pripremnom ročištu sastavljen kod Osnovnog suda u Doboju dana 27.01.2009. godine.

SASTAV SUDA

PRAVNA STVAR

Sudija: T.M

Tužilac: P.M.

Zapisničar: B.D

Tuženi: P.N.

Radi: smetanja posjeda

Započeto u 08,10 časova

Za tužioca: lično pristupio, a i punomoćnik mu Stokić Rajko - advokat iz Doboja, po punomoći u spisu

Za tuženog: pristupio punomoćnik - sin Plivčević Milenko, po punomoći uloženoj u spisu

Dana 27.01.2009. godine u 08,10 časova otvara se nastavak pripremnog ročišta u pravnoj stvari tužioca Plivčević Milana, sin Predraga iz Lipca - opština Dboj, zastupan po punomoćniku Stokić Rajku - advokatu iz Doboja, protiv tuženog Plivčević Milorada, sin Milana iz Lipca - opština Dboj, zastupan po punomoćniku - sinu Plivčević Milenu iz Lipca, radi smetanja posjeda.

Konstatuje se da su na nastavak pripremnog ročišta pristupili tužilac lično, punomoćnik tužioca i punomoćnik tuženog.

Sud konstatuje da je prethodno ročište odloženo za današnji dan radi pokušaja mirnog rješenja spora.

Punomoćnik tužioca izjašnjavajući se na prethodne navode po odobrenju suda na zapisnik izjavljuje:

U dosadašnjem toku postupka stranke su imale želju da ovaj predmet okončaju na miran način tako što bi zajednički dogovorili osobu geometra koji bi na licu mjesta utvrdio među i

sporne činjenice nakon čega bi stranke to poštovale. Međutim, u tom pokušaju nisu uspjeli iz razloga što prije svega nije dozvoljavalo vrijeme a drugo svi anagažovani geometri su ili bili zauzeti ili tehnički nisu mogli izvesti taj uviđaj. S obzirom da je u dosadašnjem toku postupka iz tužbe i iz odgovora na tužbu kao i izjava stranaka tokom postupka nedvosmisleno proizilazi da se radi o sporu međašnje linije između predmetnih parcela to tužilac predlaže da se ovaj parnični postupak obustavi, a dalje raspravljanje nastavi po pravilima vanparničnog postupka i da se nakon uviđaja na licu mjesta u prisustvu vještaka geometra a na osnovu važećih katastarskih planova uredi međa između

parcele predlagača k.č. 956/1 zv. "podkućnica" u naravi njiva šeste klase površine 1226m² upisana u Pl. br. 365 k.o. Lipac i parcele k.č. br. 956/3 koja u naravi predstavlja pristupni put, a u posjeduje tuženog odnosno protivnika predlagača Plivčević Milorada i njegovog brata Plivčević Nenada oba iz Lipca, koje označavam kao protivnike predlagača u postupku uređenja međe, a u kom dijelu dopunjujem prijedlog označavanjem i drugog protivnika predlagača, obzirom da u pismenom podnesku koji ulažem u spis drugi protivnik predlagača nije naveden.

Punomoćnik tuženog predočava sudu da je saglasan da se parnični postupak radi smetanja posjeda obustavi, te da se dalji postupak nastavi kao vanparnični postupak za uređenje međe između navedenih parcela stranaka, te da se kao drugi protivnik predlagača pored njegovg oca pozove i stric Plivčević Nenad, sin Milana iz Lipca da se o tome izjasni, te da se nakon toga odredi uviđaj lica mjesta i uredi međa uz prisustvo vještaka geometra, obzirom daje međa zaista između stranaka i sporan.

Obzirom na navode parničnih stranaka, sud donosi

RJEŠENJE

Parnični postupak po tužbi tužioca Plivčević Milana, sin Predraga iz Lipca, protiv tuženog Plivčević Milorada, sin Milana iz Lipca radi smetanja posjeda i naknade štete se obustavlja.

Dalji postupak nastaviti će se po odredbama vanparničnog postupka kao postupka za uređenje međe.

Prisutni tužilac, punomoćnik tužioca i punomoćnik tuženog izjavljuju da se na doneseno rješenje o obustavi parničnog postupka neće žaliti, pa sud konstatuje da je rješenje postalo pravosnažno danom donšenja 27.01.2009. godine, ali ističu da traže ovjerenu kopiju zapisnika na kome je rješenje doneseno, a ne traže poseban pismeni podnesak.

Kako iz navoda parničnih stranaka i proizilazi da je između njihovih parcela sporna međa, to bi dalji postupak trebao sprovesti po pravilima vanparničnog postupka, a kako je kao protivnik predlagača, pored dosadašnjeg tuženog označeno i drugo lice, na današnjem ročištu uloženi podnesak tužioca - predlagača po punomoćniku treba dostaviti na izjašnjenje i novooznačenom protivniku predlagača.

Shodno navedenom parnični predmet izkazati završenim, izvršiti promjenu vrste predmeta, te odrediti dalji nastavak kao po prijedlogu za uređenje međe.

Radi ekonomičnosti postupka uz saglasnost sa prisutnima sud će odmah na današnjem ročištu odrediti nastavak ročišta kao po prijedlogu za uređenje međe, a na tom ročištu obavijestiti danas prisutne stranke o broju i vrsti predmeta.

ŽALBA NA REŠENJE O UREĐENJU MEĐE

Na rješenje br: 085-0-V-06-000-070

OSNOVNOM SUDU U DOBOJU

Protiv rešenja Osnovnog suda u Doboju 085-0-V-06-000-070 od 22. 11. 2008go.godine predlagač J.R. u zakonskom roku ulaže

ŽALBU

zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka

zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja

zbog pogrešne primene materijalnog prava

Obrazloženje

Ožalbenim rešenjem prvostepeni sud je uredio među između parcele k.č.br. 1433/3 vlasništvo predlagača i parcele k.č. br. 1433/4 vlasništvo protivnika predlagača i parcele k.č. 1433/5 tj. potvrdio je faktičku granicu korišćenja koja polazi od tromeđe parcele k.č. 1433/3,1433/4, i 1744 ide u pravcu istoka zidanom ogradom i prosečnim bagremovima u dužini od 42 m do granice između parcele k.č. 1433/4 i 1433/5 odakle skreće u pravcu severoistoka živicom do tromeđe pancele k.č. 1433/3, 1433/4 i 1420/3 u dužini od 33 m.

Predlagač smatra da je ovakvim nepravilnim uspostavljanjem međe od strane suda oštećen tako sto je njegova parcela smanjena za nekoliko desetina kvadratnih metara.

Prvostepeni sud je rešenjem uredio granicu između parcela stranaka (1433/3 i 1433/4) i istovremeno granicu sa trećim licem (parcela k.č. 1433/5) iako treće lice nije učestvovalo u postupku, što je u suprotnošću sa Zakonom o vanparničnom postupku, čime je učinjena bitna povreda odredbi ZPP-a.

Ni činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno. Predlagač je još u predlogu izneo podatke o tome da je svoju parcelu kupio 1980. g. od M.S., da je tada došlo do cjepanja parcele na 1433/4 i 1433/5 te da je protivnik predlagača po kupoprodaji počeo da pomera postojeću granicu između parcela na štetu predlagača. Sud stoga nije smeo da u cei ini prihvati nalaz veštaka kojim je međa utvrđena tako što je snimljena faktička međa, već je bio dužan da putem predloženih svedoka utvrdi granicu pre kupoprodaje između vlasnika te stanje poseda u momentu kupoprodaje. Predlagač, naime, misli i tvrdi - da ima pravo da koristi ono što je kupio.Bitna povreda postupka uz pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje dovela je i do pogrešne primene materijalnog prava, pa predlagač predlaže da Okružni sud uDoboju

UKINE ožalbena rešenje broj 085-0-V-06-00-070 od 22.11.2008.god i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Korištena literatura :

- Marijan Horvat , Rimsko pravo , Zagreb
- prof.dr Milorad Živanović i Nedeljko Miljević, Vanparnični postupak , Banja Luka 2001.
- dr Duškko Medić , Rasprave iz građanskog i poslovnog prava , Banja Luka 2007 .
- V.Ristić i M. Ristić , Priručnik za praktičnu primjenu Zakona o vanparničnom postupku , Beograd 1998.
- Zakon o stvarnim pravima (Službeni glasnik br. 124 od 27.12.2008)
- Dr Mihajlo Vuković , Opći građanski zakonik , Zagreb 1955.
- Radmila Petaković , Priručnik za primjenu Zakona o osnovama svojinsko – pravnim odnosima , Beograd 1996.
- Zakon o vanparničnom postupku (Službeni list SRBiH 10/89)
- dr Borivoje Poznić , Građansko procesno pravo , Beograd , 1989.
- dr Verolljub Rajović , dr Milorad Živanović i dr Radosav Momčilović ,Građansko procesno pravo , Banja Luka
- Sudska praksa(Rješenja Osnovnog suda u Doboju br. R-89/91 i 085-0-V-06-000 193)

